

SINTEZA

la proiectul cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Portalul național de participare publică” și a Regulamentului privind modul de ținere a resursei informaționale formate de Sistemul informațional „Portalul național de participare publică”

n/o	<i>Articol</i>	<i>Participantul la avizare, consultare publică, expertizare</i>	<i>Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei</i>	<i>Argumentarea autorului proiectului</i>
Avizare și consultare publică prealabilă				
La proiectul Conceptului:				
1.	<p>10. SI „Portalul național de participare publică” are următoarele contururi funcționale:</p> <p>10.3 Conturul „Inițiative civice” cu următoarele funcții:</p> <p>10.3.1 depunerea inițiativelor civice printr-un formular electronic standardizat pentru înregistrarea inițiativelor (titlu, descriere, domeniu, obiective, autor/grup inițiator, date de contact), cu posibilitatea de atașare a documentelor, materialelor justificative sau linkuri către resurse externe;</p> <p>10.3.2 evidența și trasabilitatea inițiativelor prin afișarea statutului clar pentru fiecare inițiativă depusă, în examinare, supusă dezbaterii publice, acceptată, respinsă, în implementare, finalizată, cu păstrarea istoricului și jurnalizării modificărilor;</p>	<p>Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică</p>	<p>Proiectul Conceptului la subpct. 10.3 menționează despre conturul funcțional „Inițiative civice” cu descrierea funcțiilor respective.</p> <p>Cu referință la acest aspect, ținem să menționăm că Hotărârea Guvernului nr.564/2024 pentru aprobarea Conceptului platformei pentru susținerea democrației participative (e-Democrație), la pct. 3, reglementează conturul funcțional „e-Petiție”, care permite depunerea și prelucrarea inițiativelor civice (petițiilor colective).</p> <p>Descrierea conturului are loc la subpct. 10.1 din Concept.</p> <p>În acest context, facem trimitere la dispozițiile art.19 alin.(8) din Legea nr.71/2007 cu privire la registre, care stabilește expres că se interzice înregistrarea repetată a obiectului registrului, care a fost înregistrat într-un alt registru de stat.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>În versiunea actuală Subpct. 11.3. are următorul conținut:</p> <p>11.3 Conturul „<i>Inițiative civice</i>” cu următoarele funcții:</p> <p>11.3.1 evidența evenimentelor de consultare publică (ședințe) a inițiativelor civice recepționate spre examinare de către autoritatea publică, printr-un formular electronic standardizat (referința la inițiativa civică supusă dezbaterii, înregistrată pe platforma e-Democrație; forma ședinței de consultare publică (cu prezență fizică, online sau mixt); data și locul ședinței de consultare publică; modalitatea de conectare în cazul ședinței de consultare publică desfășurate online sau mixt; modul de înregistrare a participanților; datele de contact ale persoanei responsabile de organizarea ședinței de consultare publică.), cu</p>

<p>10.3.3 sprijinirea consultării publice asupra inițiativelor civice prin publicarea acestora pentru comentarii cu posibilitatea organizării de sondaje și dezbateri publice asociate inițiativelor;</p> <p>10.3.4 integrarea cu autoritățile publice competente în contextul transmiterii inițiativelor către autoritățile responsabile pentru evaluare;</p> <p>10.3.5 monitorizarea și raportarea progresului, prin generarea de rapoarte statistice privind numărul de inițiative consultate, domeniile vizate, gradul de susținere publică, rezultatele implementării, cu posibilitatea urmării etapelor de implementare a inițiativelor acceptate.</p>		<p>Astfel, pornind de la faptul că față de resursa informațională formată de SI „Portalul național de participare publică”, ce se propune de a fi instituit, se vor aplica și dispozițiile Legii cu privire la registre, Cancelaria de Stat urmează să se asigure ca obiectele informaționale ale acestei resurse informaționale nu vor dubla și nu se vor suprapune cu obiectele informaționale ale resursei informaționale formate de platforma e-Democrație, care deja există și funcționează ca atare.</p>	<p>posibilitatea de atașare a documentelor, materialelor justificative sau link-uri către resurse externe;</p> <p>11.3.2 evidența și trasabilitatea procesului de examinare a inițiativelor prin afișarea statutului clar pentru fiecare inițiativă în examinare, în consultare publică, acceptată, respinsă, în proces decizional, adoptată/aprobată, cu păstrarea istoricului și jurnalizării modificărilor;</p> <p>11.3.3 sprijinirea consultării publice asupra inițiativelor civice prin publicarea acestora pentru comentarii cu posibilitatea organizării de sondaje și dezbateri publice asociate inițiativelor;</p> <p>11.3.4 integrarea informării publicului, inclusiv prin platforma e-Democrație, cu privire la modul de soluționare a inițiativei civice examinate, care cuprinde:</p> <p>11.3.4.1 referința la inițiativa civică examinată;</p> <p>11.3.4.2 mențiunea despre organizarea ședinței de consultare publică în privința inițiativei civice;</p> <p>11.3.4.3 soluția finală a autorității publice (de acceptare sau de respingere a propunerii de inițiere a elaborării deciziei);</p> <p>11.3.4.4 motivarea argumentată a soluției finale.</p>
--	--	--	---

				<p>11.3.5 monitorizarea și raportarea progresului, prin generarea de rapoarte statistice privind numărul de inițiative consultate, domeniile vizate, gradul de susținere publică, rezultatele examinării, cu posibilitatea urmării etapelor ulterioare a procesului decizional de elaborare a deciziilor în baza inițiativelor civice acceptate.</p> <p>De menționat că în prezent Cancelaria de Stat elaborează proiectul Legii privind participarea publică, care va asigura cadrul legal pentru inițiativele civice, a nu se confunda cu petițiile colective. Astfel, proiectul stipulează la Înregistrarea și înaintarea inițiativei civice: Orice parte interesată poate propune autorităților publice inițierea elaborării unei decizii prin intermediul platformei e-Democrație.</p> <p>După publicarea inițiativei civice, părțile interesate pot să se alătore inițiativei prin susținerea acesteia exclusiv în format electronic, prin platforma e-Democrație.</p> <p>Subsecvent, pe platforma e-Democrație se vor înregistra inițiativele civice și se vor colecta semnăturile de susținere a acestora.</p> <p>Ulterior, procesul decizional de elaborare a deciziilor în baza inițiativelor civice acceptate va trece exclusiv pe portalul național de participare publică (particip.gov.md), unde</p>
--	--	--	--	--

				autoritatea publică anunță ședința de consultare publică și publică comunicatul privind rezultatul examinării inițiativei de acceptare sau respingere a inițiativei civice. În cazul acceptării inițiativei, autoritatea publică va asigura la această inițiativă procesul decizional aferent elaborării proiectului de decizie, conform normelor general stabilite (în concordanță cu etapele de pe particip.gov.md).
2.	Subpct. 8.10	Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică	La subpct. 8.10, din motiv că HG 201/2017 a fost abrogată, textul „Hotărârea Guvernului nr.201/2017 privind aprobarea cerințelor minime obligatorii de securitate cibernetică” se va substitui cu textul „Hotărârea Guvernului nr. 562/2025 cu privire la modul de realizare a obligațiilor de asigurare a securității cibernetică de către furnizorii de servicii în sectoarele critice.”	Se acceptă Modificările au fost operate.
3.	Pct. 8	Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică	Pct. 8 urmează a fi completat cu trimiteri și la alte acte normative din domeniul e-Transformării guvernării, care reglementează utilizarea în spațiul tehnologic a unui sistem informațional nou, a unor sisteme informaționale partajate, funcționalitățile cărora, în opinia noastră, ar urma să fie reutilizate la dezvoltarea SI „Portalul național de participare publică”: 1) Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate; 2)	Se acceptă parțial SI „Portalul național de participare publică” va fi consumator de date din Sistemul informațional e-Legislație în conformitate cu prevederile subpct. 60.6. din Conceptul Sistemului informațional e-Legislație, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 889/2024. Potrivit, pct. 25 din Conceptul Sistemului informațional e-Legislație, Posesorul și deținătorul SI e-Legislație este Cancelaria de Stat, care asigură condițiile juridice, financiare și organizatorice pentru crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea

			<p>Hotărârea Guvernului nr. 677/2025 cu privire la consolidarea accesului la serviciile publice electronice în cadrul Portalului guvernamental integrat EVO utilizat la prestarea serviciilor publice electronice și aprobarea măsurilor necesare pentru implementarea modelului unitar de design; 3) Regulamentul privind modul de utilizare a platformei de interoperabilitate (MConnect), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 211/2019; 4) Regulamentul privind modul de ținere a Registrului format de Sistemul informațional „Catalogul semantic”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.323/2021; 5) Hotărârea Guvernului nr.323/2021 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Catalogul semantic” și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului format de Sistemul informațional „Catalogul semantic”; 6) Hotărârea Guvernului nr. 650/2023 cu privire la aprobarea Strategiei de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030.</p>	<p>sistemului, precum și realizează nemijlocit competențele de creare, administrare, mentenanță și dezvoltare a acestuia. Prin urmare, Cancelaria de stat este deținătorul și posesorul ambelor Sisteme informaționale și va realiza schimb de date intern, exceptând Platforma de interoperabilitate (MConnect). Acest aspect, este reglementat de prevederile art.6, alin.(5) din Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, care stabilește că schimbul de date între sistemele informaționale deținute de același participant public poate avea loc și în afara platformei de interoperabilitate. În partea ce ține de potențialul de furnizare a datelor prin Platforma de interoperabilitate (MConnect), menționăm că MConnect se concentrează pe interoperabilitatea între sisteme informatice prin schimbul de date structurate, care pot fi prelucrate automat, în timp ce SI „Portalul național de participare publică” gestionează documente ne-structurate, cum ar fi fișiere PDF și Word, care nu pot fi procesate în mod eficient de MConnect. În acest context, SI „Portalul național de participare publică” nu va genera metadate care pot fi înregistrate ca active semantice în Catalogul semantic.</p>
4.	Pct. 11	Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică	La pct. 11 din proiect după cuvântul „partajate” urmează a fi completat cu textul „și alte resurse și sisteme informaționale de stat” Suplimentar	Se acceptă parțial Textul a fost completat cu sintagma „și alte resurse și sisteme informaționale de stat”

			<p>acest punct urmează a fi completat cu următoarele prevederi aferente interacțiunii dintre sisteme: „platforma de interoperabilitate (MConnect) – pentru schimbul de date cu registrele și sistemele informaționale de stat; Sistemul informațional e-Legislație - pentru preluarea informațiilor din documentele de intrare și de ieșire relevante ale modulului „Legiferare” al SI eLegislație, pentru asigurarea transparenței procesului decizional” Propunerea aferentă interacțiunii cu Sistemul informațional e-Legislație se bazează pe prevederile subpct. 60.6. din Conceptul Sistemului informațional eLegislație, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 889/2024.</p>	<p>Totodată, Cancelaria de stat este deținătorul și posesorul ambelor Sisteme informaționale și va realiza schimb de date intern, exceptând Platforma de interoperabilitate (MConnect). Mai mult, subpct. 60.6. din Conceptul Sistemului informațional eLegislație, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 889/2024 nu prevede expres obligativitatea de furnizare a datelor către SI „Portalul național de participare publică” prin MConnect.</p>
5.	Capitolul III	Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică	<p>În corelare cu pct.4 din sbp.1) și 2) din Hotărârea Guvernului nr.323/2021 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Catalogul semantic” și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului format de Sistemul informațional „Catalogul semantic”, Capitolul III se va completa cu următoarea normă: „În scopul asigurării interoperabilității și a schimbului de date cu alte sisteme și resurse informaționale de stat,</p>	<p>Nu se acceptă SI „Portalul național de participare publică” nu va genera metadate care pot fi înregistrate ca active semantice în Catalogul semantic.</p>

			Cancelaria de Stat înregistrează activele semantice utilizate în Sistemul informațional „Catalogul semantic.”.	
6.	Capitol III	Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică	Se va completa cu prevederi aferente implementării modelului unitar de design în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 677/2025. Conform prevederilor pct. 4, 6 și 7 din Hotărârea menționată, Ministerele, Cancelaria de Stat, alte autorități centrale și structurile din subordinea lor, prestatorii de servicii publice - vor utiliza modelul unitar de design în toate etapele de proiectare, dezvoltare și actualizare a resurselor și sistemelor informaționale destinate prestării serviciilor publice electronice, precum și vor aplica modelul unitar de design la crearea sau dezvoltarea altor resurse și sisteme informaționale de stat care nu sunt destinate prestării serviciilor publice electronice sau la crearea și dezvoltarea noilor site-uri web oficiale. La fel, pct. 8 din Hotărârea menționată supra prevede că înainte de punerea în exploatare a resurselor și sistemelor informaționale menționate la pct. 6 și 7, designul elaborat va fi coordonat cu Instituția	<p>Nu se acceptă</p> <p>Pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 677/2025 prevede că înainte de punerea în exploatare a resurselor și sistemelor informaționale menționate la pct. 6 și 7, designul elaborat va fi coordonat cu Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică”.</p> <p>Prin urmare, Cancelaria de Stat va coordona designul elaborat la etapa de dezvoltare a Sistemului informațional și aceste aspecte nu sunt necesare de dublat în proiectul actului normativ.</p>

			publică „Agenția de Guvernare Electronică”.	
7.	Pct. 41 Capitol VII	Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică	<p>Punctul 41 din Capitolul VII urmează a fi revizuit și expus cu următorul conținut: „41. La dezvoltarea SI „Portalul național de participare publică” se va aplica arhitectura multi-nivel (având cel puțin următoarele nivele – baza de date, subsistem de păstrare fișiere, logica de aplicație și interfața cu utilizatorul) și o metodologie secvențială de implementare. Dezvoltarea sistemului va urma etape distincte, începând cu analiza și proiectarea detaliată, urmate de implementare, testare și livrare. Această abordare va asigura o structură clară și predictibilă, cu o planificare riguroasă și o delimitare clară a fiecărei faze de dezvoltare. Arhitectura multi-nivel va permite separarea clară a responsabilităților fiecărei componente, asigurând coerență și stabilitate în implementare.”</p> <p>Această redacție va asigura reducerea riscurilor financiare, planificare clară și trasabilitatea deciziilor, ținând cont de complexitatea ridicată a dezvoltării SI „Portalul național de participare publică”.</p>	Se acceptă Modificările au fost operate.

La proiectul Regulamentului:				
8.	Pct. 4	Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică	<p>La pct. 4, subiecții din domeniul exploatării și al utilizării SI „Portalul național de participare publică” urmează a fi corelat cu „subiecții” prevăzuți în proiectul Conceptului. În speță, proiectul Conceptului utilizează termenii „utilizatori” pe când proiectul Regulamentului utilizează termenii „registratorul” și „destinatarul”.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Legea nr.467/2003 și Legea nr.71/2007 stabilesc clar categoriile de subiecți implicați în domeniul sistemelor informaționale de stat și al registrelor. Aceste acte normative sunt documente fundamentale care reglementează funcționarea și administrarea acestora, astfel încât utilizarea corectă a termenilor este esențială pentru a asigura respectarea legii.</p> <p>Legea nr. 467/2003 se referă la resursele informaționale de stat și reglementează raporturile juridice legate de crearea, administrarea și utilizarea sistemelor informaționale de stat. În această lege, termenii „proprietar”, „posesor”, „deținător”, „administrator tehnic” și „utilizatori” sunt folosiți pentru a desemna diferite roluri și responsabilități.</p> <p>Legea nr. 71/2007 se concentrează asupra registrelor și reglementează modul în care acestea sunt administrate, stabilind termeni precum „proprietar al registrului”, „registrator”, „subregistrator”, „furnizor de date” și „destinatar al datelor”.</p> <p>Prin urmare, prevederile proiectului respectă în deplină măsură prevederile actelor prenotate.</p>
9.	Capitolul IV	Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică	<p>Capitolul IV urmează a fi completat cu prevederi aferente „procedura de interacțiune cu furnizorii de date” în conformitate cu prevederile art. 76 alin. (2) lit. c) din Legea nr.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Nu există furnizori externi de date deoarece se va realiza schimb de date intern între două Sisteme informaționale deținute de către Cancelaria de Stat.</p>

			467/2003 cu privire la informatizare și resursele informaționale de stat.	
Opinii recepționate în procedura de avizare și consultare publică				
De ordin general				
10.		Ministerul Afacerilor Externe	Lipsă de obiecții și propuneri	
11.		Ministerul Afacerilor Interne	Lipsă de obiecții și propuneri	
12.		Ministerul Apărării	Lipsă de obiecții și propuneri	
13.		Ministerul Culturii	Lipsă de obiecții și propuneri	
14.		Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Lipsă de obiecții și propuneri	
15.		Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	Lipsă de obiecții și propuneri	
16.		Ministerul Sănătății	Lipsă de obiecții și propuneri	
17.		Ministerul Educației și Cercetării	Lipsă de obiecții și propuneri	
18.		Congresul Autorităților Locale și Centrale	CALM menționează că Proiectul este binevenit în aspectul consolidării mecanismelor de participare publică în procesul decizional din Republica Moldova. Ținând cont de cele menționate, CALM consideră că Proiectul poate fi susținut spre a fi promovat după introducerea propunerilor menționate mai sus.	
19.		Congresul Autorităților Locale și Centrale	În același timp atragem atenția că sistemul administrației publice din Republica Moldova are 2 părți componente: administrația publică	Comentariu Pe portalul particip.gov.md fiecare autoritate publică, centrală sau locală, poate iniția, desfășura și finaliza procesele de participare

			centrală și administrația publică locală. Având în vedere că APL presupune mai multe unități administrativ-teritoriale, pentru previzibilitate și comoditatea utilizatorilor/destinatarilor ar fi necesar ca în Sistemul Informațional (SI) să fie evidențiat compartimentul „Administrația Publică Locală,, divizată cel puțin regional/raioane, unde fiecare unitate administrativ-teritorială poate iniția și derula procedurile de transparență în procesul decizional, precum și alte activități permise de SI.	publică, aferente proiectelor de decizii. De asemenea, pe partea vizuală a portalului, utilizatorii interesați de procesele decizionale ale unei anumite autorități, pot selecta această autoritate, și vizualiza toate informațiile aferente, plasate de către autoritatea vizată. Astfel, prin utilizarea conformă a portalului, autoritatea publică, centrală sau locală, asigură accesul la informațiile de interes public ce țin de procesul decizional al acesteia.
20.		Ministerul Energiei	Propunem uniformizarea denumirii sistemului informatic, deoarece în text apar variante diferite: „SI Portalul național de participare publică”, „SI „Portalul național de participare publică”” Se propune stabilirea unei formule unice și consecvente, de exemplu: SI „Portalul național de participare publică”.	Se acceptă Modificările au fost operate
21.		Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică (reiterat în scrisoarea nr. 3007-018 din 29.01.2026 – în etapa de expertizare)	Din analiza legislației, precum și a sistemelor informaționale existente, remarcăm că de curând a fost instituit Sistemul informațional e-Legislație, cu adoptarea actelor normative de rigoare care	Nu se acceptă Conform cadrului normativ în vigoare avizarea proiectului se realizează de către entitățile publice, proces desfășurat tehnic prin Sistemul informațional e-Legislație. Consultarea publică este procedura prin care

			<p>guvernează modul de creare și funcționare a sistemului informațional respectiv. În acest sens, menționăm Hotărârea Guvernului nr. 889/2024 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional e-Legislație și Hotărârea Guvernului nr. 357/2025 cu privire la instituirea SI e-Legislație și aprobarea Regulamentului privind modul de ținere a resursei informaționale formate în cadrul acestuia.</p> <p>Potrivit art.32 alin.(3) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, concomitent sau înainte de transmiterea spre avizare, proiectul actului normativ este supus consultării publice în modul stabilit de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Totodată, alin.(5) și (51) din același articol de lege stabilește unele norme de participare a societății civile la etapa de avizare a proiectelor de acte normative prin remiterea de recomandări.</p> <p>Subsecvent, recomandăm includerea în prezentul proiect de hotărâre a unor norme care ar stabili interacțiunea dintre Sistemul informațional e-Legislație și Portalul național de participare publică, prin</p>	<p>entitățile publice pun la dispoziția publicului larg proiectele de decizii pentru înaintarea recomandărilor, proces desfășurat tehnic prin portalul particip.gov.md.</p> <p>Avizarea interinstituțională și consultarea publică se desfășoară în paralel.</p> <p>La etapa de expertizare, participarea publică nu se mai realizează, or la această etapă participă exclusiv entitățile publice specificate în Legea nr. 100/2017 privind actele normative.</p> <p>Astfel, reiterăm că participarea publică prin înaintarea recomandărilor poate avea loc doar la inițierea elaborării proiectului de decizie, la etapa consultării publice a proiectului și, după caz, la etapa de consultare repetată a proiectului de decizie.</p> <p>Trebuie de menționat diferențele esențiale dintre <i>SI e-Legislație</i> și Portalul particip.gov.md. Primul este utilizat de autoritățile publice centrale pentru optimizarea procesului de legiferare a actelor normative <i>guvernamentale</i>.</p> <p>Portalul <i>particip.gov.md</i> este destinat asigurării transparenței proceselor decizionale ale <i>autorităților publice centrale și locale</i>, dar și desfășurării proceselor de participare publică online a părților interesate de procesul decizional al autorităților date.</p> <p>Proiectul prevede interacțiunea Portalului particip.gov.md cu Sistemul informațional e-Legislație - pentru preluarea informațiilor din</p>
--	--	--	--	--

			<p>publicarea proiectelor de hotărâre care sunt supuse avizării și expertizei inclusiv pe Portalul național menționat, fapt ce ar asigura posibilitatea cetățenilor, mediului de afaceri și a societății civile de a veni cu recomandări și la aceste etape de avizare/expertizare a proiectelor de acte normative, dar nu doar la etapa consultării publice care precedă procesul de avizare. În acest mod, se va asigura eficientizarea procesului de dezvoltare a resurselor și sistemelor informaționale și reutilizare la maxim a soluțiilor informaționale deja create pentru sporirea transparenței procesului de elaborare și consultare proiectelor de acte normative. Or, de multe ori, versiunile proiectelor de acte normative supuse consultării publice diferă semnificativ de versiunile proiectelor de acte normative care au fost supuse avizării/expertizării și sunt propuse pentru promovare.</p> <p>Recomandarea respectivă este justificată de faptul că modulul e-Legiferare este o componentă a segmentului liniei de producere a rezultatului (engl: back-office), care reprezintă partea internă, tehnică și operațională a avizării de către autoritățile și instituțiile publice a</p>	<p>documentele de intrare și de ieșire relevante ale modulului „Legiferare”.</p>
--	--	--	--	--

			<p>proiectelor de acte normative, iar Portalul național de participare publică reprezintă o componentă a segmentului de primă linie (eng.: front-office), prin care proiectele actelor normative devin disponibile publicului la orice etapă a ciclului de legiferare și reprezintă interfața cu care interacționează utilizatorii persoane fizice și juridice de drept privat și prin intermediul căreia pot veni cu recomandări referitoare la proiectele de acte normative.</p>	
La proiectul Hotărârii				
22.	Titlul proiectului	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	<p>La denumirea proiectului cuvintele „Regulamentului privind modul de ținere a resursei informaționale” urmează să fie substituite cu cuvintele „Regulamentului resursei informaționale”.</p>	<p>Nu se acceptă. Formularea este instituită în corespundere cu prevederile Legii nr.71/2007 cu privire la Registre care statuează expres sintagma „ținerea registrului” - totalitatea măsurilor cu caracter tehnic îndreptate spre asigurarea funcționării complexului tehnic de program și administrarea resursei informaționale a sistemului informațional automatizat. În special se va atrage atenția dispozițiilor art.16 din Legea prenotată, care stabilește că Înainte de punerea în exploatare a sistemului informațional automatizat destinat ținerii registrului de stat, autoritatea publică care a instituit registrul aprobă regulamentul cu privire la modalitatea de ținere a registrului.</p>

23.	<p>La pct.2 și pe tot parcursul proiectului</p>	<p>I.P. Servicul Tehnologiei Informației și Securitate Cibernetică</p>	<p>1) Reieșind din faptul, că proiectul (în partea proiectului Regulamentului) reglementează modul de ținere a Registrului, clauza de adoptare se completează cu sintagma ”art. 2 alin. (1) din Legea cu privire la registre nr. 71/2007”, deoarece, în baza art. 2 alin. (1) din Legea nr. 71/2007 (în continuare, Legea nr. 71/2007), Guvernul stabilește regulile de ținere a registrelor de stat.</p> <p>2) Potrivit pct. 148 din Regulamentul Guvernului aprobat prin Hotărârea nr. 610/2018, actele adoptate sunt publicate pe site-ul web oficial al autorității și pe platforma particip.gov.md, la dosarul actului respectiv.</p> <p>A se revedea în acest sens p. 2 din proiectul Hotărârii, denumirea Conceptului și Regulamentului.</p> <p>Recomandarea indicată își regăsește confirmarea și în art. 54 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 100/2017 cu privire la acte normative, care prevede că terminologia utilizată trebuie să fie constantă, uniformă și să corespundă celei utilizate în alte acte normative.</p> <p>I. P. ”STISC” reține, că propunerea relatată în acest punct să fie luată în</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Clauza de adoptare a fost completată cu sintagma „art. 16 alin. (1) din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 70-73, art. 314), cu modificările ulterioare”, conform căreia Guvernul este abilitat de a adopta decizia de instituire a registrelor de stat.</p> <p>Pentru claritate și uniformitate au fost operate modificările necesare în denumirea Sistemului informațional, fiind inclusă expres denumirea uzuală a acestuia „particip.gov.md”.</p>
-----	--	--	--	---

			considerație la utilizarea în continuare pe parcursul întregului proiect.	
24.		Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Prin prisma cerințelor de tehnică normativă și al art. 42 alin. (2) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, denumirea actului normativ urmează să exprime cu claritate obiectul reglementării. Prin urmare, în denumirea proiectului se va reflecta și aspectul ce vizează faptul instituirii (SI) „Portalul național de participare publică” (de la pct. 1 din proiect).	Se acceptă Au fost operate modificările recomandate în denumirea proiectului, fiind reflectat și aspectul ce vizează faptul instituirii SI „Portalul național de participare publică – particip.gov.md” (de la pct. 1 din proiect).
25.	Pct. 3	Ministerul Finanțelor	La punctul 3, după cuvintele ”în limitele mijloacelor alocate” se vor adăuga cuvintele ”Cancelariei de Stat”.	Se acceptă Modificările au fost operate
La proiectul Conceptului (Anexa 1)				
26.	Capitol I	Ministerul Finanțelor	Înainte de capitolul I „Dispoziții generale” este necesară introducerea unui capitol nenumărat, care va fi denumit „Introducere”, în vederea respectării pct. 2.1 lit. a) și pct. 2.2.1 din Anexa 3 la Reglementarea tehnică „Procesele ciclului de viață al software-ului” RT 38370656-002:2006, aprobată prin Ordinul Ministerului Dezvoltării Informaționale nr.78/2006, care	Nu se acceptă Partea introductivă poate un caracter descriptiv/narativ care nu aduce plus valoare actului narativ, în special prin prisma prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative. Mai mult, actul normativ reprezintă ansamblu normelor juridice, care au un caracter dispozitiv și obligatoriu, iar includerea unor elemente explicative sau de context tehnic diluează structura și claritatea

			<p>stabilesc obligația existenței unui astfel de capitol ce trebuie să conțină informație despre domeniul de activitate în care va funcționa un sistem informațional, analiza nivelului de informatizare al domeniului respectiv, precum și cauzele creării sau modificării unui sistem informațional.</p>	<p>cadrelui normativ. În conformitate cu principiile de tehnică legislativă stabilite de Legea nr.100/2017, textul actului normativ trebuie să fie concis, precis și exclusiv normativ. Introducerea unui capitol nenumărat de tip „Introducere”, cu informații privind domeniul de activitate, nivelul de informatizare sau justificarea necesității sistemului informațional, ar contraveni acestor principii prin inserarea unor detalii ce nu produc efecte juridice și nu stabilesc conduite obligatorii. Mai mult, informația despre domeniul de activitate în care va funcționa un sistem informațional, analiza nivelului de informatizare al domeniului respectiv, precum și cauzele creării sau modificării unui sistem informațional sunt statuate în nota de fundamentare aferent proiectului, corespunzător art.30 din Legea nr.100/2017.</p>
27.	Capitol I	Ministerul Finanțelor	<p>Capitolul I se va completa cu un punct referitor la noțiunile utilizate în Concept și/sau cu indicarea actelor normative unde acestea sunt definite, după următorul model, de exemplu: „Noțiunile utilizate în prezentul Concept se definesc în conformitate cu prevederile Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, precum și Hotărârea Guvernului nr.967/2016 cu privire la</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost completat cu pct.8 cu norma indicată.</p>

			<p>mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional”, în vederea respectării subpunctului 2.2.2 din Anexa 3 la Reglementarea tehnică „Procese ciclului de viață al software-ului” RT 38370656-002:2006, aprobată prin Ordinul Ministerului Dezvoltării Informaționale nr.78/2006, care stabilește obligația existenței unei astfel de reglementări în capitolul denumit „Generalități” sau „Dispoziții generale”.</p>	
28.	Capitol I	Ministerul Energiei	<p>În urma examinării Capitolului I – Dispoziții generale din proiectul privind Sistemul informațional „Portalul național de participare publică”, vă rog respectuos să examinați necesitatea rectificării și îmbunătățirii conținutului, întrucât în forma actuală se atestă mai multe neconcordanțe și aspecte care reduc claritatea și calitatea tehnico-juridică a textului.</p> <p>Recomandăm eliminarea repetițiilor excesive și anume Sintagma „SI „Portalul național de participare publică” este utilizată în mod repetat aproape la fiecare punct, ceea ce afectează lizibilitatea textului. Este recomandată utilizarea unei forme prescurtate, precum „Sistemul” sau</p>	<p>Se acceptă. Modificările au fost operate.</p>

			„Portalul”, acolo unde nu există risc de ambiguitate.	
29.	Pct. 6	Ministerul Energiei	punctul 6, unele subpuncte sunt foarte generale (de ex. transparența decizională), iar altele sunt foarte specifice (ex. publicarea agendei evenimentelor). Se recomandă uniformizarea nivelului de detaliere și gruparea logică a obiectivelor.	Nu se acceptă La pct. 6 sunt enumerate obiectivele pe care le urmărește instituirea Portalului în configurația modernizată, unele dintre ele reprezintă soluții de implementare a recomandărilor specifice din Rapoartele SIGMA și GRECO, deci menționarea expresă a acestora reprezintă dovada implementării recomandării date.
30.	Subpct. 6.6	Ministerul Energiei	Eliminarea elementelor prea specifice pentru o secțiune generală, de exemplu, punctul 6.6 privind publicarea agendei evenimentelor este o funcționalitate concretă și ar fi mai potrivit să fie inclusă la capitolul privind specificațiile funcționale ale Sistemului.	Nu se acceptă La pct. 6 sunt enumerate obiectivele pe care le urmărește instituirea Portalului în configurația modernizată, unele dintre ele reprezintă soluții de implementare a recomandărilor specifice din Rapoartele SIGMA și GRECO, deci menționarea expresă a acestora reprezintă dovada implementării recomandării date.
31.	Pct. 7	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Se propune uniformizarea textelor din subpct. 7.3 și 7.4 prin includerea cuvântului „principiul”, astfel încât toate subpunctele să fie formulate în același format.	Se acceptă Modificările au fost operate.
32.	Pct. 8	I.P. Agenția de Governare Electronică	Considerăm că la pct. 8 trimiterile la actele normative din domeniul e-Transformării guvernării, indicate în avizul anterior al AGE, urmează a fi reflectate în mod integral:	Se acceptă parțial SI „Portalul național de participare publică” va fi consumator de date din Sistemul informațional e-Legislație în conformitate cu prevederile subpct. 60.6. din Conceptul Sistemului informațional e-Legislație, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 889/2024.

			<p>1) Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate;</p> <p>2) Regulamentul privind modul de utilizare a platformei de interoperabilitate (MConnect), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 211/2019;</p> <p>3) Hotărârea Guvernului nr.323/2021 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Catalogul semantic” și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului format de Sistemul informațional „Catalogul semantic”.</p> <p>3. În partea ce ține de completarea pct. 11 cu prevederi aferente interacțiunii SI „Portalul național de participare publică” cu alte resurse și sisteme informaționale, cum ar fi: „platforma de interoperabilitate (MConnect) – după necesitate, pentru schimbul de date cu registrele și sistemele informaționale de stat;”. Menționăm că potrivit principiului scalabilității, sistemele informaționale se vor crea așa încât la orice etapă să se poată completa cu funcționalități și module noi, reieșind din necesitățile destinatarilor. Astfel, în anticiparea creării de noi module, să se prevadă</p>	<p>Potrivit, pct. 25 din Conceptul Sistemului informațional e-Legislație, Posesorul și deținătorul SI e-Legislație este Cancelaria de Stat, care asigură condițiile juridice, financiare și organizatorice pentru crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea sistemului, precum și realizează nemijlocit competențele de creare, administrare, mentenanță și dezvoltare a acestuia.</p> <p>Prin urmare, Cancelaria de stat este deținătorul și posesorul ambelor Sisteme informaționale și va realiza schimb de date intern, exceptând Platforma de interoperabilitate (MConnect). Acest aspect, este reglementat de prevederile art.6, alin.(5) din Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, care stabilește că schimbul de date între sistemele informaționale deținute de același participant public poate avea loc și în afara platformei de interoperabilitate.</p> <p>În partea ce ține de potențialul de furnizare a datelor prin Platforma de interoperabilitate (MConnect), menționăm că MConnect se concentrează pe interoperabilitatea între sisteme informatice prin schimbul de date structurate, care pot fi prelucrate automat, în timp ce SI „Portalul național de participare publică” gestionează documente ne-structurate, cum ar fi fișiere PDF și Word, care nu pot fi procesate în mod eficient de MConnect.</p> <p>În acest context, SI „Portalul național de participare publică” nu va genera metadata</p>
--	--	--	---	---

			și posibilitatea interacțiunii acestora cu MConnect.	care pot fi înregistrate ca active semantice în Catalogul semantic. În anticiparea creării de noi module, a fost asigurată posibilitatea interacțiunii acestora cu MConnect.
33.	La subpct. 10.3.4	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Se va asigura respectarea prevederilor art. 49 alin. (6) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, potrivit cărora reglementările din anexe se numerotează cu cifre arabe urmate de punct, prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar. În acest sens, numerotarea subpunctelor va fi ajustată corespunzător.	Se acceptă Modificările au fost operate.
34.	La pct. 11	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	La pct. 11 de completat cu subpct. 11.5 cu următorul cuprins: „11.5. Sistemul informațional de evidență și management al resurselor umane din autoritățile publice – pentru preluarea datelor ale persoanelor fizice, angajați în cadrul autorităților publice cu statut de funcționari publici.”	Se acceptă Modificările au fost operate.
35.	Pct. 12	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Se vor respecta prevederile art. 54 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, care stabilesc că verbele se utilizează, de regulă, la timpul prezent.	Se acceptă Modificările au fost operate.

36.	Pct. 12	I.P. Agenția de Guvernare Electronică	În partea ce ține de completarea pct. 12 cu prevederi aferente interacțiunii SI „Portalul național de participare publică” cu alte resurse și sisteme informaționale, cum ar fi „platforma de interoperabilitate (MConnect) – după necesitate, pentru schimbul de date cu registrele și sistemele informaționale de stat;”, menționăm că potrivit principiului scalabilității, sistemele informaționale se vor crea așa încât la orice etapă să se poată completa cu funcționalități și module noi, reieșind din necesitățile destinatarilor. Astfel, în anticiparea creării de noi module, urmează să se prevadă și posibilitatea interacțiunii acestora cu MConnect.	Se acceptă
37.	Pct. 13	I.P. Agenția de Guvernare Electronică	Cu referire la argumentele autorului din sinteza la proiect în partea ce ține de neinclusiunea dispozițiilor Hotărârii Guvernului nr. 677/2025 pentru a evita dublarea de norme, atragem atenția că propunerea formulată în avizul anterior ținea de includerea mențiunilor aferente implementării Modelului Unitar de Design și nu transpunerea directă a normelor din textul hotărârii în proiectul SI „Portalul național de participare publică”. Astfel, în	Se acceptă În actuala redacție au fost operate următoarele modificări: La pct. 13.3 Interfața utilizator a Portalului particip.gov.md furnizează o interfață personalizată fiecărei categorii de utilizatori și aplicații în funcție de categoriile utilizatorilor (drepturile și rolurile acestora), în corespundere cu normele și atributele de design unitar.

			calitate de model de normă, propunem următoarea redacție: „La dezvoltarea SI „Portalul național de participare publică” se va aplica Modelul Unitar de Design în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 677/2025.”	
38.	La pct. 16	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	La pct. 16. Utilizatorii ai SI „Portalul național de participare publică”, subpct. 16.1.2 administrator autoritate publică– nivelul de acces caracteristică funcționarului public care activează în autoritatea publică și este responsabil de gestiunea dosarelor electronice ale proiectelor de decizii și 16.1.3 manager de conținut- persoana care este responsabilă de completarea SI „Portalul național de participare publică” cu conținut. Managerul de conținut accesează funcționalitățile avansate ale SI, operează cu conținutul și obiectele informaționale din sistem, în limita rolului și drepturilor de acces oferite., delimitarea dintre aceste două roluri nu este suficient de clară. În prezent, pe portalul particip.gov.md este utilizat un singur cont per instituție, gestionat de persoana responsabilă de transparență din cadrul DCPPIE (în	Se acceptă parțial În redacția actuală, la pct. 18 al Anexei 1 au fost detaliate rolurile și responsabilitățile utilizatorilor interni ai sistemului informațional. Totodată, indicarea expresă a subdiviziunii responsabile este imposibilă, or fiecare autoritate atribuie rolurile diferit, în funcție de organizarea internă a activității.

			<p>cazul MMPS), care se ocupă de publicarea anunțurilor, administrarea mesajelor și gestionarea dosarelor publicate. În acest context, urmează a fi stabilit expres ce subdiviziune va fi desemnată în rolul de administrator al autorității publice și cine va îndeplini rolul de manager de conținut, precum și dacă aceste două roluri vor presupune utilizarea unor conturi distincte.</p>	
39.	Subpct. 24.6	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	<p>Se propune ca în compartimentul „Statutul dosarului” să fie inclus și numărul unic al proiectului, în situația în care acesta se află în etapa de promovare.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Numărul unic atribuit actelor guvernamentale va fi inclus la dosar după parcurgerea acestuia a Ședinței Secretarilor generali ai Ministerelor, la momentul inițierii etapei de avizare interinstituțională și consultare publică.</p> <p>Se va reține că, numărul unic are un rol strict administrativ, fiind utilizat în principal pentru evidența internă și pentru trasabilitatea documentelor în circuitul guvernamental de avizare. Acesta nu contribuie în mod real la creșterea transparenței sau la facilitarea implicării actorilor interesați.</p> <p>Această informație este irelevantă pentru public și pentru consultarea publică. Totodată, numărul unic se atribuie proiectelor actelor normative guvernamentale, respectiv pentru proiectele altor autorități publice nu va fi</p>

				posibil de atribuit și completat această informație.
40.	Capitol VI Spațiul informațional	I.P. Agenția de Guvernare Electronică	<p>Recomandăm de a se analiza oportunitatea completării proiectului cu un punct suplimentar, care ar identifica obiectul informațional Organizație, care s-ar referi la persoanele juridice de drept public care inițiază elaborarea proiectelor de acte normative.</p> <p>Astfel, proiectele de acte normative, vor fi legate de entitatea juridică care le-a inițiat. Respectiv, organizația va dispune de un cabinet în cadrul portalului, prin intermediul căruia utilizatorii vor încărca în sistem proiectele de acte normative.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Elementul definitoriu în acest context îl constituie obiectul informațional „profil de utilizator”, care este descris și detaliat în cadrul Spațiului funcțional aferent Sistemului Informațional (SI). Acest obiect informațional asigură identificarea, autentificarea și gestionarea drepturilor de acces ale persoanelor care interacționează cu sistemul, inclusiv a celor responsabile de inițierea, încărcarea și administrarea proiectelor de acte normative. Astfel, apartenența instituțională a utilizatorului poate fi gestionată ca atribut al profilului de utilizator, fără a crea o entitate informațională separată, cu funcționalități și mecanisme de administrare suplimentare.</p>
41.	Pct. 32	I.P. Agenția de Guvernare Electronică	<p>La pct. 32, propunem revizuirea poziției 32.1 ID Utilizator – identificatorul înregistrării și substituirea acesteia cu poziția: IDNP- identificatorul înregistrării. Acest fapt reiese din una din condițiile generale de ținere a registrelor, care prevede că înregistrarea repetată a obiectului registrului, care a fost înregistrat într-un alt registru de stat, sau acumularea repetată a datelor despre obiect în același registru se interzice (art. 19 alin. (8) din Legea nr.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>ID Utilizator este identificatorul generic al participantului la consultarea publică. Identificarea prin IDNP limitează drepturile și deschiderea la participare.</p> <p>Prin urmare, este necesar a fi luat în considerare faptul că vor fi și utilizatori autentificați prin login și parolă, cont Google etc.</p>

			<p>71/2003 cu privire la registre). Odată ce în cadrul unui registru de stat (Registrul de stat al populației, în cazul dat) au fost înregistrate obiecte informaționale, cărora li s-a atribuit deja un identificator, este necesară ca aceste obiecte informaționale (persoane fizice, persoane juridice, etc.) să poată fi identificate în cadrul altor sisteme informaționale, potrivit identificatorilor atribuiți, iar datele consumate din acel registru existent. Acest fapt contribuie inclusiv la asigurarea interoperabilității între sistemele informaționale. În cazul în care un utilizator va fi înregistrat în sistem cu un oarecare ID, aceasta ar însemna o acumulare repetată a datelor despre un obiect informațional, ceea ce nu poate fi admis conform legii. Persoanele fizice se identifică prin IDNP în cadrul tuturor registrelor și sistemelor informaționale de stat.</p>	
42.	Pct. 37	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	<p>La pct. 37. Sistemul de raportare a SI „Portalul național de participare publică” va delimita 3 categorii de rapoarte, subpct. 37.2 Indicatori de performanță – reprezintă un set de indicatori KPI, se consideră oportun specificarea exactă a setului de indicatori la care se face referință.</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea de a specifica în mod exhaustiv setul de indicatori de performanță în cuprinsul prezentului proiect de act normativ nu poate fi reținută în această etapă, întrucât definiția și aprobarea indicatorilor aferenți SI „Portalul național de participare publică” nu constituie</p>

				obiectul de reglementare al proiectului supus avizării.
43.	Pct. 41	Ministerul Energiei	La Capitolul VII, punctul 41 enumeră nivelele arhitecturii, însă acestea sunt prezentate diferit față de standardele IT (de ex.: baza de date, business logic, UI). De asemenea, nu este clar dacă arhitectura este una strict cu patru nivele sau flexibilă. Se recomandă clarificarea structurilor tehnologice, precum și evitarea repetițiilor legate de metodologie.	Nu se acceptă. Prezentul proiect stabilește doar cadrul general și cerințele minimale aferent componentelor tehnice/arhitecturii Sistemului informațional.
44.	Pct. 42	Ministerul Energiei	Punctul 42, aceluiași capitol, este vag și insuficient de descris tehnic, se menționează standarde deschise, dar nu se precizează ce categorii de standarde se au în vedere (date, comunicații, interoperabilitate). Este recomandată detalierea minimă pentru oferirea clarității funcționale a Sistemului.	Nu se acceptă Nivelul de detaliere este adecvat naturii proiectului de act normativ, care stabilește cadrul general de conformitate tehnologică, fără a avea rolul de a inventaria exhaustiv categorii sau subcategorii de standarde (date, comunicații, interoperabilitate etc.). Formularea actuală – care consacră obligativitatea utilizării standardelor deschise și compatibilitatea cu sistemele bazate pe standarde non-proprietare, inclusiv cele existente – asigură suficientă claritate funcțională pentru a orienta dezvoltarea sistemului, fără a introduce limitări tehnice premature sau prescriptive.
45.	Capitol VII	Ministerul Energiei	Se propune completarea Capitolului VII prin introducerea unor prevederi explicite privind securitatea	Nu se acceptă. Aspecte privind securitatea informațională sunt reglementate de prevederile capitolului

			informațională, întrucât documentul nu menționează cerințe esențiale precum certificarea sistemului, implementarea mecanismelor de protecție împotriva atacurilor cibernetice, asigurarea controlului strict al accesului și efectuarea auditului periodic de securitate, acestea fiind necesare pentru garantarea funcționării sigure și conforme a SI „Portalul național de participare publică”.	VIII din proiect, adecvat caracterului actului normativ.
46.	La pct. 50	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Întrucât autorul face trimitere la Cerințele minime obligatorii de securitate cibernetică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 201/2017, iar acest act normativ a fost abrogat prin Hotărârea Guvernului nr. 562/2025 privind modul de realizare a obligațiilor de asigurare a securității cibernetice de către furnizorii de servicii în sectoarele critice, trimiterea urmează a fi substituită cu actul normativ în vigoare.	Se acceptă. Modificările au fost operate
La proiectul Regulamentului (Anexa 2)				
47.		I.P. Serviciul Tehnologiei Informației și Securitate Cibernetică	Potrivit art. 76 alin. (1), (2) lit. c) din Legea 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (în continuare, Legea nr. 467/2003),	Se acceptă Modificările au fost operate

			documentarea resurselor informaționale de stat este obligatorie. Documentul resursei informaționale este regulamentul. Prin urmare, regulamentul reglementează resursa informațională, conceptul reglementează sistemul informațional. A se revizui în acest sens conținutul întregului regulament.	
48.		I.P. Agenția de Guvernare Electronică	Cu referire la argumentele autorului privind corectitudinea aplicării prevederilor aferente reglementării subiecților raporturilor juridice, în special aplicabilitatea Legii nr. 71/2007 cu privire la registre, atragem atenția asupra necesității corelării titlului proiectului cu prevederile incluse în textul proiectului Regulamentului, în speță delimitarea tipului resursei și sistemului informațional ca registru electronic.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
49.	Pct. 2	I.P. Serviciul Tehnologiei Informației și Securitate Cibernetică	A se vedea p. 2 unde este specificat că, SI „Portalul național de participare publică” reprezintă o resursă informațională, întrucât potrivit art. 3 din Legea nr. 467/2003, noțiunile sistem informațional și resursă informațională sunt noțiuni	Se acceptă. Modificările au fost operate.

			diferite, au diferite subiecte și obiecte de reglementare.	
50.	Pct. 3	I.P. Servicul Tehnologiei Informației și Securitate Cibernetică	Pct. 3 se completează cu sintagma „și Legea nr. 71/2007 cu privire la registre”, deoarece conținutul proiectului și termenii în proiect sunt fundamentate și pe prevederile Legii nr. 71/2007.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
51.	Capitol I (după pct. 3)	Ministerul Finanțelor	în capitolul I „Dispoziții Generale”, după punctul 3, se va completa cu un punct ce va avea următorul conținut: „Noțiunile utilizate în prezentul Regulament corespund celor indicate în Conceptul SI „Portalul național de participare publică”, pentru a nu lăsa loc de interpretare în privința noțiunilor utilizate în Regulamentul SI „Portalul național de participare publică”.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
52.	Pct. 7	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	La pct. 7 Registratorii datelor în SI „Portalul național de participare publică” sunt operatorii responsabili de înregistrarea, completarea și/sau modificarea datelor, se recomandă a fi clarificat care funcționari urmează să fie desemnați în această calitate.	Nu se acceptă. Stabilirea concretă a funcționarilor responsabili constituie o măsură de ordin intern, de natură organizatorico-administrativă, care se realizează prin acte interne de dispoziție ale conducătorului autorității publice. În conformitate cu principiile managementului instituțional și ale autonomiei organizatorice, fiecare autoritate publică este în drept să își stabilească, prin ordine, dispoziții sau decizii

				interne, funcționarii responsabili pentru operarea, gestionarea și actualizarea datelor în sistemele informaționale.
53.	Pct. 11	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	La pct. 11, subpct. 11.2 Registratorul are dreptul să valideze și aprobe datele introduse de alți utilizatori, pentru a asigura corectitudinea și conformitatea acestora cu reglementările normative, nu este clară procedura. Actualmente, este doar o persoană responsabilă din cadrul instituției responsabile pentru plasarea proiectelor pe portalul particip.gov.md, astfel nu este clar despre ce alți utilizatori este vorba și cum are loc aprobarea datelor introduse de alți utilizatori. Având în vedere aspectele menționate supra, se consideră oportună elaborarea unui ghid destinat instituțiilor publice, care să descrie în mod explicit toate rolurile din cadrul SI «Portalul național de participare publică», asigurând astfel o înțelegere clară a atribuțiilor asociate fiecărui rol.	Se acceptă. Modificările au fost operate și validarea a fost exclusă
54.	Subpct. 14.1	Ministerul Finanțelor	în punctul 14 subpunctul 14.1., după cuvintele „să utilizeze datele conform condițiilor de utilizare descrise de” se va completa cu cuvintele „posesorul și”, având în	Se acceptă. Modificările au fost operate

			vedere prevederile pct. 6 din Regulamentul SI „Portalul național de participare publică”, care stabilesc că, calitățile de „posesor” și „deținător” al SI „Portalul național de participare publică” sunt întrunite de una și aceeași entitate.	
55.	Pct. 22 și pct. 23	I.P. Serviciul Tehnologiei Informației și Securitate Cibernetică	Se va exclude p. p. 22, 23, întrucât art. 9 din Legea nr. 71/2007 reglementează componența subiecților raporturilor juridice în domeniul registrelor. În componența subiecților lipsește administratorul tehnic, ca subiect al raporturilor în domeniul registrelor.	Nu se acceptă. Prevederile invocate se referă la modul de asigurarea a funcționării Portalului Particip.gov.md. Deși Legea nr. 71/2007 reglementează componența subiecților raporturilor juridice în domeniul registrelor, aceasta nu exclude în mod automat atribuțiile administratorului tehnic în ceea ce privește gestionarea operativă și funcționarea corectă a sistemelor informatice publice, inclusiv în ceea ce privește suspendarea funcționării acestora. Administratorul tehnic este o entitate esențială în asigurarea continuității și securității sistemelor informatice de stat, așa cum este reglementat în cadrul normativ al Hotărârii Guvernului nr. 414/2018. Așadar, atribuirea administratorului tehnic responsabilității de a suspenda temporar funcționarea unui sistem informatic public, în condițiile prevăzute de reglementările existente este justificat.
56.	Capitol IV	I.P. Agenția de Guvernare Electronică	Reiterăm obiecția cu referire la necesitatea completării Capitolului IV cu reglementări privind procedura de interacțiune cu	Nu se acceptă Proiectul are drept obiect stabilirea cadrului conceptual, funcțional și organizațional general al sistemului, inclusiv definirea

			furnizorii de date, reieșind din modificările operate la conturile funcționale (pct. 10.3.1 din proiectul Conceptului) prin care se vor consuma date aferente „evenimentelor de consultare publică (ședințe) a inițiativelor civice ... înregistrată pe platforma e - Democrație”	scopului, principiilor, componentelor majore și categoriilor de date utilizate, fără a detalia mecanismele tehnice de schimb, consum sau furnizare a datelor între sisteme informaționale.
57.	Capitol IV	I.P. Agenția de Guvernare Electronică	Reiterăm obiecția cu referire la necesitatea completării Capitolului IV cu reglementări privind procedura de interacțiune cu furnizorii de date, prin care se vor consuma date aferente „evenimentelor de consultare publică (ședințe) a inițiativelor civice ... înregistrată pe platforma e - Democrație”. Mai mult, această necesitatea unei asemenea prevederi derogă din pct. 2.2.5 din Anexa nr. 3 la Reglementarea tehnică „Procese ciclului de viață al software-ului” RT 38370656-002:2006, aprobată prin Ordinul ministrului dezvoltării informaționale nr. 78/2006, care stabilește că în capitolul „Spațiul organizațional al sistemului”, se prezintă lista departamentelor și a subdiviziunilor lor, implicate în formarea și managementul resurselor informaționale și	Nu se acceptă Procesele decizionale ale fiecărei autorități publice ce cade sub incidența Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, implică activitatea majorității departamentelor și subdiviziunilor structurale, atât la nivel central cât și local. Descrierea generică a fluxurilor informaționale nu poate fi realizată pe motivul existenței diferitor structuri de organizare internă a activităților. În context, se menține opțiunea de stabilire prin proiect a cadrului conceptual, funcțional și organizațional general al sistemului, inclusiv definirea scopului, principiilor, componentelor majore și categoriilor de date utilizate, fără a detalia mecanismele tehnice de schimb, consum sau furnizare a datelor între sisteme informaționale.

			<p>descrierea pe scurt a interacțiunii interdepartamentale. În acest sens, interacțiunea interdepartamentală ar putea fi înțeleasă inclusiv ca interacțiune cu toți furnizorii de date. Nu putem accepta argumentul autorului precum că proiectul nu trebuie să detalieze mecanismele schimbului de date, de consum sau furnizare a datelor între sisteme.</p> <p>Destinația de bază a concepției constă în prezentarea a viziunii generale asupra sistemului, funcțiilor îndeplinite de el, descrierii spațiului de drept și informațional și interacțiunii cu alte sisteme informaționale.</p> <p>Argumentarea obiecției se justifică inclusiv prin prevederile pct.11.3.4 din proiectul Conceptului care reglementează „integrarea informării publicului, inclusiv prin platforma e-Democrație, cu privire la modul de soluționare a inițiativei civice examinate.</p>	
58.	Capitol VIII	I.P. Servicul Tehnologiei Informației și Securitate Cibernetică	<p>Potrivit art. 31 alin. (1) din Legea nr. 71/2007, ținerea registrului este supusă controlului intern și extern. Astfel, sistemul informațional nu se supune controlului intern și extern, acestui control este supus registrul. A se inspecta în acest sens cap. VIII.</p>	<p>Se acceptă. Modificările au fost operate</p>

59.	Pct. 43 și pct. 50	I.P. Serviciul Tehnologiei Informației și Securitate Cibernetică	P. 50 din proiectul Conceptului și p. 43 din proiectul Regulamentului se modifică după cum urmează, ”Asigurarea securității informației se realizează în conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de realizare a obligațiilor de asigurare a securității cibernetice de către furnizorii de servicii în sectoarele critice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 562/2025.”, întrucât actul normativ specificat în proiect este abrogat.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
60.		I.P. Serviciul Tehnologiei Informației și Securitate Cibernetică	În tot textul proiectului se va exclude cuvântul „hardware”, având în vedere că conform p. 5 din proiectul Conceptului, sistem informațional este găzduit pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud) și este compatibil cu platforma de găzduire bazată pe tehnologii de tip container.	Nu se acceptă Deși în cadrul proiectului se menționează că sistemul informațional va fi găzduit pe platforma guvernamentală MCloud, este esențial ca documentul să reflecte cu precizie toate componentele și aspectele tehnologice relevante. Acestea includ atât infrastructura fizică (hardware), cât și componenta software.
61.		I.P. Serviciul Tehnologiei Informației și Securitate Cibernetică	La crearea acestui proiect se recomandă clar de separat noțiunile „Registru (în sensul resursei informaționale care reprezintă totalitatea de informații documentate în sistemele informaționale) și „Sistem informațional”, deoarece au diferite: noțiuni, obiecte de reglementare, subiecți ai raporturilor	Se acceptă.

			<p>juridice, cadru juridic de reglementare.</p> <p>Altfel spus, registrul reprezintă conținutul iar sistemul informațional este forma de ținere a acestuia.</p> <p>Potrivit art. 3 din Legea nr. 71/2007, prin registru se înțelege, totalitatea informațiilor documentate ținute în sisteme informaționale automatizate, organizată în conformitate cu cerințele stabilite și cu legea.</p> <p>Potrivit art. 3 din Legea nr. 467/2003, prin sistem informațional se înțelege totalitatea de resurse și tehnologii informaționale interdependente, de metode și de personal, destinată păstrării, prelucrării și furnizării de informație.</p>	
62.	Pct. 43	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	<p>Întrucât autorul face trimitere la Cerințele minime obligatorii de securitate cibernetică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 201/2017, iar acest act normativ a fost abrogat prin Hotărârea Guvernului nr. 562/2025 privind modul de realizare a obligațiilor de asigurare a securității cibernetice de către furnizorii de servicii în sectoarele critice, trimiterea urmează a fi substituită cu actul normativ în vigoare.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Modificările au fost efectuate.</p>

63.	Pct. 50	Ministerul Mediului	Prevederile pct. 50 urmează a fi actualizate, întrucât fac trimitere la Hotărârea Guvernului nr. 201/2017 privind aprobarea Cerințelor minime obligatorii de securitate cibernetică, act normativ abrogat, iar în consecință trebuie să se facă referire la Hotărârea Guvernului nr. 562/2025 cu privire la modul de realizare a obligațiilor de asigurare a securității cibernetice de către furnizorii de servicii în sectoarele critice, cadru normativ ce reglementează regimul juridic al securității cibernetice.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
64.	Pct. 51	Ministerul Mediului	Pct. 51 subpunctul 51.4, elaborarea și distribuirea programelor care afectează funcționarea normală a sistemelor informaționale geografice de stat și de comunicații electronice, precum și a sistemelor informaționale de securitate, urmează să fie exclus cuvântul „geografice”.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
Expertizare				
65.	De ordin general:	Ministerul Justiției	Proiectul conține o serie de deficiențe de ordin redacțional, care pot afecta claritatea, previzibilitatea și accesibilitatea normelor juridice. Aceste deficiențe se manifestă în	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.

			<p>principal prin utilizarea frecventă a unor expresii de tipul „prevăzut de legislație”, „în conformitate cu cadrul normativ existent”, „în conformitate cu legislația”, „în conformitate cu actele normative în domeniu”, „în conformitate cu reglementările și procedurile stabilite”, fără a fi oferite referințe normative concrete care să delimiteze prevederile avute în vedere. Folosirea acestor formule generice are ca efect o diminuare semnificativă a comprehensibilității legii, atât pentru destinatarii săi direcți, cât și pentru autoritățile responsabile de aplicarea și interpretarea ei. Lipsa unor referințe explicite la actele normative face dificilă identificarea cerințelor exacte ce decurg din norma în cauză. Această abordare contravine regulilor ce țin de calitatea legii, potrivit cărora norma juridică trebuie să fie formulată într-un limbaj clar, precis și accesibil, astfel încât să nu lase loc arbitrariului în interpretare sau aplicare.</p>	
La proiectul Hotărârii				
66.	Pct.1	Ministerul Justiției	La pct. 1 se va expune denumirea deplină a sistemului care se instituie. Astfel, cuvintele „Portalul	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.

			național de participare publică” se vor substitui cu textul „Sistemului informațional „Portalul național de participare publică””.	
La proiectul Conceptului (Anexa 1)				
67.	Subpct. 7.8.	Ministerul Justiției	La subpct. 7.8, din sintagma „legislația în vigoare”, cuvintele „în vigoare” se vor exclude ca fiind inutile. Regula generală este că referințele la actele normative reprezintă referințe la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se va specifica dacă este vorba despre legislația aplicabilă la un anumit moment.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
68.	Pct.10	Ministerul Justiției	Cu referire la funcțiile Portalului particip.gov.md de la pct. 10, precum „implementarea procedurilor de consultare publică” (sbp. 10.2) și „asigurarea trasabilității procedurilor” (sbp. 10.3) sunt caracteristice atribuțiilor legale ale autorităților publice. Potrivit pct. 15 din Hotărârea Guvernului nr. 967/2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, autoritățile publice inițiază consultarea publică a proiectului deciziei în scopul informării și recepționării	Se acceptă

			recomandărilor părților interesate. Astfel, Portalul particip.gov.md trebuie să fie calificat ca instrument tehnic, nu ca subiect care „implementează” proceduri.	
69.	Subpct. 10.3.4	Ministerul Justiției	La subpct. 10.3.4, se va revizui numerotarea subpunctelor, or, potrivit art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerotează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar. Totodată, expresia „integrarea informarea publicului” este ambiguă și necesită a fi revizuită, or, platforma e-Democrație la care se face referință ține de implicare în procese democratice, participare, implicare, alegeri, opinie, inclusiv de informare.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
70.	subpct. 10.4.2	Ministerul Justiției	La subpct. 10.4.2, formularea „definirea și editarea șabloanelor/modelelor standard de rapoarte care vor fi completate de utilizatori interne;” necesită de reformulat în „definirea standardelor de editare a șabloanelor/modelelor de rapoarte care vor fi completate de utilizatorii	Nu se acceptă. Formula propusă vizează alt proces.

			interni;”, deoarece, utilizatorii interni, în funcție de necesitate și tipul de proiect de act normativ, cel mai probabil vor avea necesitatea de a crea și defini noi standarde de raportare, inclusiv ca rezultat al modificărilor normative.	
71.	Subpct. 12.2	Ministerul Justiției	<p>La subpct. 12.2, textul „(implicit)” se va exclude ca fiind excedent, or, potrivit art. 19 alin. (3) din <i>Legea nr. 71/2007 cu privire la registre</i>, registrul se ține în limba română. Registrul poate fi tradus în altă limbă în conformitate cu <i>Legea cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova</i>.</p> <p>Totodată, în contextul procesului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, este recomandabil de inclus mai multe limbi vorbite la nivelul Uniunii Europene, având în vedere că din punct de vedere tehnic este posibil. Prin urmare, se propune furnizarea interfeței și în limba engleză (a se vedea în acest sens și pct. 16 din anexa nr. 2).</p>	<p>Se acceptă parțial Lexemul „implicit” a fost exclus. În partea ce ține de asigurarea portalului în alte limbi de circulație internațional, va fi analizată suplimentar posibilitatea asigurării disponibilității acestora</p>
72.	Subpct. 12.3	Ministerul Justiției	Cu referire la textul normei de la subpct. 12.3, constatăm că formularea dată nu face referire în	<p>Se acceptă. Modificările au fost operate.</p>

			<p>mod expres la normele și atributele de design unitar, în conformitate cu <i>Hotărârea Guvernului nr. 677/2025 cu privire la consolidarea accesului la serviciile publice electronice în cadrul Portalului guvernamental integrat EVO utilizat la prestarea serviciilor publice electronice și aprobarea măsurilor necesare pentru implementarea modelului unitar de design</i>, fapt ce admite o percepere foarte generală și confuză.</p> <p>Astfel, în scopul uniformizării, propunem expunerea normei după cum urmează:</p> <p>„va furniza o interfață personalizată fiecărei categorii de utilizatori și aplicații în funcție de categoriile utilizatorilor (drepturile și rolurile acestora) în conformitate cu normele și atributele de design unitar.”.</p>	
73.	Subpct. 12.5	Ministerul Justiției	Sbp. 12.5 prevede preluarea de către Portalul particip.gov.md a datelor despre funcționarii publici, fără indicarea scopului preluării și categoriilor de date. În aceste condiții se creează un risc major de încălcare a regimului de protecție a datelor.	Se acceptă Norma a fost completată cu indicarea scopului preluării datelor.

74.	Subpct. 16.2	Ministerul Justiției	<p>La subpct. 16.2, potrivit autorului, vor exista utilizatori interni ce vor primi acces prin acreditare, cât și utilizatori externi. În cazul utilizatorilor externi este important să se specifice caracteristica profilurilor, drepturile de acces și rolul/misiunea acestora în proces și nu doar o simplă referire fără a înțelege și explica însemnătatea, rolul și impactul acestora în cadrul sistemului informațional.</p> <p>Prin urmare, pentru definirea utilizatorilor externi se propune următoarea redacție cu numerotarea conformă:</p> <p>„Utilizatori externi autorizați/autentificați sunt persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat, formațiunile societății civile: organizații necomerciale, grupuri consultative cetățenești, grupuri formale sau informale ale elevilor și tinerilor, precum și grupuri informale de cetățeni, înființată pentru asigurarea transparenței activității autorităților publice.</p> <p>Utilizatori externi vizitatori (anonimi) sunt orice tip de persoană care poate explora registrul proiectelor de decizii (particip.gov.md).”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Dispoziția normei prevede aceleași prevederi normative expuse clar și concis.</p>
-----	---------------------	----------------------	--	---

75.	Subpct. 37.2	Ministerul Justiției	La subpct. 37.2, se va reține că potrivit art. 54 alin. (1) lit. i) din <i>Legea nr. 100/2017</i> , exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
76.	Pct. 50	Ministerul Justiției	La pct. 50, se va reține că actul normativ la care se face referință, <i>Hotărârea Guvernului nr. 201/2017 privind aprobarea Cerințelor minime obligatorii de securitate cibernetică</i> , a fost abrogat prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 562/2025 cu privire la modul de realizare a obligațiilor de asigurare a securității cibernetice de către furnizorii de servicii în sectoarele critice</i> . Respectiv, la definitivare, norma se va reformula și se va indica actul normativ care este în vigoare (obiecție valabilă și pentru pct. 43 din anexa nr. 2).	Se acceptă. Modificările au fost operate.
77.	Subpct. 52.3	Ministerul Justiției	La subpct. 52.3, prepoziția „în” se va exclude ca fiind excedentă.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
78.	Pct. 55	Ministerul Justiției	La pct. 55, în scopul asigurării caracterului coerent al normei, cuvântul „Guvernului” se va substitui cu cuvântul „Guvernul”.	Se acceptă. Modificările au fost operate.

La proiectul Regulamentului (Anexa 2)				
79.	Subpct. 12.5	Ministerul Justiției	Obligația de la subpct. 12.5 se va exclude deoarece nu este o obligație specifică pentru registrator, or, potrivit art. 73 din <i>Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat</i> , deținătorul sistemului informațional de stat asigură crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea sistemului informațional.	Nu se acceptă. Registratorul trebuie să nu admită accesul prin intermediul certificatului de autentificare personal, a persoanelor terțe.
80.	Pct. 20	Ministerul Justiției	Prevederile pct. 20 dubleză pct. 28, în partea ce vizează păstrarea în ordine cronologică a înregistrărilor operate în SI „Portalul național de participare publică”.	Nu se acceptă. Sunt prevederi normative complementare
81.	Pct. 32	Ministerul Justiției	La pct. 32, pentru asigurarea caracterului coerent al normei, cuvintele „ale registratorilor” se va substitui cu cuvintele „de către registratori”. Totodată, deși prima parte a enunțului se referă la „modificarea, corectarea, completarea sau radierea datelor”, a doua parte menționează doar de operațiunea de modificare. Complementar, în conformitate cu art. 19 din <i>Legea nr. 71/2007</i> , dacă furnizorul datelor registrului se	Se acceptă. Modificările au fost operate

			<p>adrează cu un demers argumentat privind <i>rectificarea datelor eronate sau inexacte, deținătorul</i> registrului va face, în modul stabilit, corectările necesare și va informa despre aceasta furnizorul datelor care a făcut demersul.</p> <p>În cazul radierii datelor, se consideră a fi relevant art. 20 alin. (5) din <i>Legea nr. 71/2007</i>, conform căruia „Radierea obiectului din registru se efectuează în baza deciziei registratorului la survenirea anumitor evenimente. Radierea obiectului din registru se face prin inserarea unei note speciale și nu reprezintă excluderea fizică a datelor despre obiect din registru.” (sublinierea ne aparține).</p> <p>Suplimentar, considerăm oportună substituirea cuvântului „veridicitatea” cu cuvântul „necesitatea”.</p>	
82.	Pct. 34	Ministerul Justiției	Considerăm oportună substituirea cuvântului „veridicitatea” cu cuvântul „necesitatea”	Se acceptă. Modificările au fost operate
83.	Pct. 35	Ministerul Justiției	Pct. 35 dublează dispoziția pct. 20, în partea ce vizează păstrarea în ordine cronologică a modificărilor operate în SI „Portalul național de participare publică.	Se acceptă. Modificările au fost operate

84.	Pct. 41	Ministerul Justiției	La pct. 41, recomandăm reformularea normei, în partea ce ține de caracterul acțiunilor accidentale sau intenționate.	Nu se acceptă. Nu sunt prezentate argumente pertinente pentru efectuarea modificărilor
85.	Pct. 49	Ministerul Justiției	La pct. 49, menționăm că, norma nu este clară în partea ce ține de „activitățile minime”, or, proiectul nu oferă o claritate în acest sens. Totodată, se va examina oportunitatea acestuia în condițiile reglementărilor prevăzute la pct. 22 și 23.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
86.	Pct. 51	Centrul Național Anticorupție	Termenul „responsabilitate” este susceptibil de interpretări neuniforme și în consecință, poate atribui un caracter declarativ normei vizate. Această ambiguitate poate favoriza o diluare a obligațiilor instituite destinatarilor normei și evitarea consecințelor juridice. În vederea respectării exigențelor stabilite privind utilizarea terminologiei constante și uniforme, termenul de „responsabilitate” urmează a fi substituit cu termenul de „răspundere”, care are un conținut juridic prescris și consacrat, delimitând cu certitudine obligațiile prescrise și consecințele nerespectării acestora.	Se acceptă Redacția nouă: 49. Răspunderea pentru corectitudinea și veridicitatea datelor transmise spre publicare în Registrul particip.gov.md revine registratorilor, inclusiv deținătorului acestuia pentru datele proprii publicate.

			<p><u>Recomandare:</u> Răspunderea pentru corectitudinea și veridicitatea datelor transmise spre publicare în Registrul particip.gov.md revine registratorilor, inclusiv deținătorului acestuia pentru datele proprii publicate.</p>	
Coordonare interinstituțională repetată (la etapa expertizării)				
La nota de fundamentare				
87.		Ministerul Finanțelor	<p>La compartimentul 3 „Obiectivele urmărite și soluțiile propuse”, este de menționat că implementarea unei platforme digitale avansate/performante va diminua costurile de colectare și procesare a informațiilor aferente proiectelor de decizii consultate, la compartimentul 4.1 „Impactul asupra sectorului public” se stipulează că SI „Portalul național de participare publică” va contribui la reducerea costurilor operaționale, prin urmare nota informativă urmează să conțină și suma economiilor estimate în rezultatul implementării sistemului dat.</p>	Se acceptă
88.		Ministerul Finanțelor	<p>Din informațiile prezentate în compartimentul 4.2 privind impactul financiar și argumentarea costurilor estimative, autorul indică că alocațiile financiare anuale pentru mentenanța sistemului vor fi expuse în cadrul bugetului anual al</p>	Se acceptă

			<p>Cancelariei de Stat, vor viza asigurarea proceselor de administrare și exploatare a sistemelor informaționale precum și activitățile de dezvoltare a sistemului informațional.</p> <p>Prin urmare, nota de argumentare urmează să indice costul pentru administrarea și dezvoltarea sistemului informațional de stat, care se realizează în conformitate Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.414/2018 (Anexa nr. 5), precum și subprogramul bugetar unde sunt alocate mijloacele financiare în acest sens.</p>	
89.		Ministerul Finanțelor	<p>În context, comunicăm că în propunerea de buget pentru anul 2026 și estimările pentru anii 2027-2028 prezentate de către Cancelaria de Stat (demersul nr. 17-78-11207 din 07 noiembrie 2025), la subprogramul bugetar "Exercitarea guvernării" sunt prevăzute alocații pentru mentenanța Portalului guvernamental particip.gov.md în sumă de 200,0 mii lei anual.</p>	Se acceptă
90.		Ministerul Finanțelor	<p>La Nota de fundamentare, pct. 4.2, ultima frază, sintagma "Cancelaria de Stat a solicitat" se va înlocui cu "în bugetul Cancelariei de Stat sunt prevăzute".</p>	Se acceptă

91.	De ordin redacțional	Ministerul Energiei	<p>La Capitolul I, DISPOZIȚII GENERALE, punctul 6.1 și 6.2: propunem substituirea cuvântului „astă” cu cuvântul „astă”, substituirea cuvântului „consultării publice” cu cuvântul „consultărilor publice”.</p> <p>La punctul 7.4 aceluiași capitol substituirea cuvântului „fără nicio formă” cu cuvântul „fără nici o formă”;</p> <p>La punctul 7.9 substituirea cuvântului „principul” cu cuvântul „principiul”;</p> <p>La punctul 11.1.5 substituirea cuvântului „proiectelor” cu cuvântul „proiectelor”;</p> <p>La Capitolul III, SPAȚIUL FUNCȚIONAL AL PORTALULUI PARTICIP.GOV.MD, punctul 12, subpunctul 12.5: substituirea cuvintelor „preluarea datelor ale persoanelor fizice” cu cuvintele „preluarea datelor persoanelor fizice”;</p> <p>La Capitolul IV, STRUCTURA ORGANIZAȚIONALĂ A PORTALULUI PARTICIP.GOV.MD, punctul 17.1.2.3 substituirea cuvântului „acestea” cu cuvântul „acestea”;</p>	Se acceptă
-----	-----------------------------	---------------------	--	-------------------

			La capitolul V, DOCUMENTELE DE BAZĂ ALE PORTALULUI PARTICIP.GOV.MD, punctul 21.4 substituie cuvântului „defășurarea” cu cuvântul „desfășurarea”.	
De ordin general				
92.		Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică	Din analiza legislației, precum și a sistemelor informaționale existente, remarcăm că de curând a fost instituit Sistemul informațional e-Legislație, cu adoptarea actelor normative de rigoare care guvernează modul de creare și funcționare a sistemului informațional respectiv. În acest sens, menționăm Hotărârea Guvernului nr. 889/2024 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional e-Legislație și Hotărârea Guvernului nr. 357/2025 cu privire la instituirea SI e-Legislație și aprobarea Regulamentului privind modul de ținere a resursei informaționale formate în cadrul acestuia. Potrivit art.32 alin.(3) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, concomitent sau înainte de transmiterea spre avizare, proiectul actului normativ este supus consultării publice în modul stabilit	<p>Nu se acceptă</p> <p>Conform cadrului normativ în vigoare avizarea proiectului se realizează de către entitățile publice, proces desfășurat tehnic prin Sistemul informațional e-Legislație. Consultarea publică este procedura prin care entitățile publice pun la dispoziția publicului larg proiectele de decizii pentru înaintarea recomandărilor, proces desfășurat tehnic prin portalul particip.gov.md.</p> <p>Avizarea interinstituțională și consultarea publică se desfășoară în paralel.</p> <p>La etapa de expertizare, participarea publică nu se mai realizează, or la această etapă participă exclusiv entitățile publice specificate în Legea nr. 100/2017 privind actele normative.</p> <p>Astfel, reiterăm că participarea publică prin înaintarea recomandărilor poate avea loc doar la inițierea elaborării proiectului de decizie, la etapa consultării publice a proiectului și, după caz, la etapa de consultare repetată a proiectului de decizie.</p> <p>Trebuie de menționat diferențele esențiale dintre <i>SI e-Legislație</i> și Portalul</p>

			<p>de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Totodată, alin.(5) și (51) din același articol de lege stabilește unele norme de participare a societății civile la etapa de avizare a proiectelor de acte normative prin remiterea de recomandări.</p> <p>Subsecvent, recomandăm includerea în prezentul proiect de hotărâre a unor norme care ar stabili interacțiunea dintre Sistemul informațional e-Legislație și Portalul național de participare publică, prin publicarea proiectelor de hotărâre care sunt supuse avizării și expertizei inclusiv pe Portalul național menționat, fapt ce ar asigura posibilitatea cetățenilor, mediului de afaceri și a societății civile de a veni cu recomandări și la aceste etape de avizare/expertizare a proiectelor de acte normative, dar nu doar la etapa consultării publice care precedă procesul de avizare. În acest mod, se va asigura eficientizarea procesului de dezvoltare a resurselor și sistemelor informaționale și reutilizare la maxim a soluțiilor informaționale deja create pentru sporirea transparenței procesului de elaborare și consultare proiectelor de acte normative. Or, de multe ori,</p>	<p>particip.gov.md. Primul este utilizat de autoritățile publice centrale pentru optimizarea procesului de legiferare a actelor normative <i>guvernamentale</i>. Portalul <i>particip.gov.md</i> este destinat asigurării transparenței proceselor decizionale ale <i>autorităților publice centrale și locale</i>, dar și desfășurării proceselor de participare publică online a părților interesate de procesul decizional al autorităților date.</p> <p>Proiectul prevede interacțiunea Portalului particip.gov.md cu Sistemul informațional e-Legislație - pentru preluarea informațiilor din documentele de intrare și de ieșire relevante ale modulului „Legiferare”.</p>
--	--	--	--	--

			<p>versiunile proiectelor de acte normative supuse consultării publice diferă semnificativ de versiunile proiectelor de acte normative care au fost supuse avizării/expertizării și sunt propuse pentru promovare.</p> <p>Recomandarea respectivă este justificată de faptul că modulul e-Legiferare este o componentă a segmentului liniei de producere a rezultatului (engl: back-office), care reprezintă partea internă, tehnică și operațională a avizării de către autoritățile și instituțiile publice a proiectelor de acte normative, iar Portalul național de participare publică reprezintă o componentă a segmentului de primă linie (engl.: front-office), prin care proiectele actelor normative devin disponibile publicului la orice etapă a ciclului de legiferare și reprezintă interfața cu care interacționează utilizatorii persoane fizice și juridice de drept privat și prin intermediul căreia pot veni cu recomandări referitoare la proiectele de acte normative.</p>	
La proiectul Conceptului (Anexa 1)				
93.	Pct. 12	I.P. Agenția de Guvernare Electronică	În partea ce ține de completarea pct. 12 cu prevederi aferente interacțiunii SI „Portalul național de participare publică” cu alte resurse și sisteme	Se acceptă

			<p>informaționale, cum ar fi „platforma de interoperabilitate (MConnect) – după necesitate, pentru schimbul de date cu registrele și sistemele informaționale de stat;”, menționăm că potrivit principiului scalabilității, sistemele informaționale se vor crea așa încât la orice etapă să se poată completa cu funcționalități și module noi, reieșind din necesitățile destinatarilor. Astfel, în anticiparea creării de noi module, urmează să se prevadă și posibilitatea interacțiunii acestora cu MConnect.</p>	
94.	Pct. 13	I.P. Agenția de Guvernare Electronică	<p>Cu referire la argumentele autorului din sinteza la proiect în partea ce ține de neincluderea dispozițiilor Hotărârii Guvernului nr. 677/2025 pentru a evita dublarea de norme, atragem atenția că propunerea formulată în avizul anterior ținea de includerea mențiunilor aferente implementării Modelului Unitar de Design și nu transpunerea directă a normelor din textul hotărârii în proiectul SI „Portalul național de participare publică”. Astfel, în calitate de model de normă, propunem următoarea redacție: „La dezvoltarea SI „Portalul național de participare publică” se va aplica Modelul Unitar de Design în</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost completat conform propunerii cu un punct distinct privind aplicarea Modelului unitar de design la dezvoltarea portalului.</p>

			conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 677/2025.”	
La proiectul Regulamentului (Anexa 2)				
95.	Pct. 25 și pct.26	I.P. Serviciul Tehnologiei Informației și Securitate Cibernetică	Se vor exclude p. p. 22, 23 (p. p. 25, 26 în redacție nouă) din proiectul Regulamentului ce ține de atribuțiile administratorului tehnic întrucât potrivit Hotărârii Guvernului nr. 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat, atribuțiile STISC au caracter strict tehnic, fără a implica gestionarea sau accesul la conținutul resurselor informaționale. În acest context, administratorul tehnic poate fi reflectat doar la nivelul conceptului sistemului informațional.	Se acceptă Modificările au fost operate

Secretar de Stat al Guvernului

/semnat electronic/

Daniel ROTARU